

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.  
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoľ. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 144.

V Ljubljani, v četrtek 25. junija 1896.

Letnik XXIV.

## Obsodba liberalizma.

(Dalje.)

Na naše, pod tem naslovom objavljene članke se je oglašil tudi „Narod“, da nas „jedenkrat za vselej“ pobije. Stvarnega je prinesel malo, kar pa je stvarno, je napačno.

Najprej nam javlja, da omenjenim člankom ne more verjeti, ker se boji, da niso — falzifikat. Mislimo, da kdor tem člankom ne verjame, s tem več ni moči govoriti pametne besede. Saj je pristanjen original in natančno navedeno mesto, odkoder so vzeti. Mi želimo, da poiščejo „Narodovci“ ta mesta v pisnih samih, da dobojo vsaj kak pojem o katoliški cerkvi in o njenem javnem delovanju. Navedli smo zanalašč cele odstavke, da se misel svet. Očeta tem jasnejše in natančneje spozna.

Na to „Narod“ modro pristavi, da ne misli z nami o tem polemizovati! — Mi tudi tako mislimo. A mi bomo še polemizovali.

„Narod“ pravi, da smo pobrali iz pisem samo to, kar za nas govori. Istina je, da bi lahko raztegnili svoje članke lahko še na cele mesece; nebrojni so izreki sv. Očeta o katoliški politiki, a v njih ne stoji nič novega. Kar smo navedli o razmerju katoličanov do škofov, o razmerju duhovščine do politike, je neomahljivo in neizpremenljivo prepričanje katoliške cerkve od njenega postanka do sedanjih dnij, izraženo v neštevilnih določbah cerkvenih zborov, papežev in kanoničnega prava. Ako najde „Narod“ kak izrek sv. Očeta, ki odobrava liberalna početja, naj ga nam pové.

„Soča“ in „Edinost“ sta iztaknili neke Scheicherjeve besede in sedaj peljeta v boj zoper papeža — dr. Scheicherja. Na to odgovarjamo:

1. Kdor čita „Correspondenzblatt“ ali „Vereinsblatt“, mora vedeti, da ta dva lista besed ne jemljeta v istem pomenu, kakor naši liberalci. Staviti ta dva lista v isto vrsto z liberalnimi, bilo bi najhujše razžaljenje za oba.

2. Tudi če bi se bila izpozabila oba tako, kakor si želé liberalci, bilo bi to nam vse jedno. — Dr. Scheicher bi imel opraviti s svojim škofom, to bi bilo vse. Naša avtoriteta, katere se držimo trdno in neomahljivo, je namestnik Kristusov. Njegova povelja so jasna in odločna. Ne bomo prosili dovoljenja nikogar, ali jih smemo izvrševati. Čemu nastavlja ušesa, kaj pravi kak nižji duhovnik, katerega dolžnost je, izvrševati povelja učeče cerkve? Pojdite dalje in poslušajte svoje višje pastirje, kateri imajo oblast nad nami vsemi!

Pokorščina je stvar, katera se z liberalizmom nikakor ne strinja. Saj je bistveno liberalizmu, da podira vse avtoritete, katerih moč ni v materialni sili, ampak je duševna. „Non serviam.“ Zato navajajo najrazličnejše stvari, da bi vzeli moč tej avtoriteti. Ker nam drugače ne morejo blizu, podtikajo nam nekaj, česar nismo trdili in se v to zaganjajo z vvodnimi članki.

Pravijo namreč, da mi zahtevamo za škofo absolutno gospodstvo v politiki, ne le duhovsko, ampak tudi neomejeno posvetno oblast.

Nič ne more biti krivičnejše, nego tako zavijati naše besede.

Vsaka oblast sega do tje, kar ji je podvrženo po naravi. Kar je izven tega delokroga, tam ta oblast nima zapovedovati nič, in če kaj takega zapové, je zapoved neveljavna. Oblast škofovska pa je duhovna; torej v čisto politične stvari ne sega sama ob sebi. Pač ima škof iz družega vzroka kot vladika

lahko velike pravice, a te ne izvirajo iz njegove duhovske službe neposredno.

Sedaj pa nastane vprašanje: Katere stvari v politiki so tako „čisto politične“, da se odtegujejo duhovski oblasti?

Pač so stvari, ki so z ozirom na moralni zakon indiferentne, kakor so v raznih znanostih nauki, kateri niso niti verski, niti brezverski. In če se kak cerkven dostojanstvenik vmešuje v take stvari, njegova beseda nima večje veljave, nego beseda drugih pametnih mož, ali, da govorimo po „Narodovem“: liberalci so mu enakopravni.

Ako bi se šlo v politiki samo za take reči, potem ne bi bilo treba katoliških strank. A stvar je drugačna. Država je podvržena moralnemu zakonu, dasi je to „Narod“ težil pred nekaj dnevi kot odločen materialist. Država se mora tudi kot država držati cerkvenih postav, in papež s škofi ima oblast soditi, ali to izpolnjuje.

V politiki se sklepa o šoli. Cerkev, kot najvišja učiteljica ima oblast, da povzdigne svoj glas, kadar se sklepa kaj, kar je v nasprotju z njeno oblastjo.

Politika se ravna po načelih. Ta načela so moralni principi, o katerih sodi cerkev, ali so pravi ali ne. Podlaga modernemu pravu je panteizem in materializem. Ta dva nauka sta brezverska, od cerkve prokleta. — In cerkev naj ne sme tega povedati?

Gospodarsko življenje se mora ravnati po načelih pravičnosti. Liberalnemu gospodarstvu podlaga je materialistično načelo slobodnega boja gospodarskih sil in bije v obraz vsem cerkvenim določbam. In to naj bi se odtegovalo cerkveni oblasti?

V politiki se določuje razmerje mej cerkvijo in državo. V državnih in deželnih zastopih se sklepa o

## LISTEK.

### Izlet v Pompeje in na Vezuv.

(Spisal Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Ob mirnem in lepem vremenu je prijetno na Vezuvu, toda po letu je neznosna vročina. Zanimljivo, toda nevarno je, kadar Vezuv „deluje“. Takrat leti kamenje in lava iz kraterja in se mu ni moči približati.

Iz neznanske globine prihaja grozno bučanje, ki mi še sedaj pretresa kosti. Vodnik nam je pravil, da to ni vedno, ampak da se sedaj že nekaj mesecev sliši.

Misli se, da se v globini trgajo pečine in padajo v brezno, vsled česar je mogoče, da se krater polagoma zasuje, ali pa o priliki z novo silo izbruhne, kar sedaj požira. V obče se kraterji pogostoma menjajo, jeden ugasne in se zasuje, na drugem mestu pa se zopet odpre nov.

Vsled tega je ves vrh grozno razdejan, pokrit je s črnim pepelom in z zdrobljenim kamenjem. Tu in tam ležijo kupi ostrega skalovja, oziroma ohlajene lave in žveplu podobni kosci železnega klorida, pomešani z lavo.

Večje erupcije napoveduje navadno potres, podzemeljsko gromenje in električni pojavi v zraku.

Kaj za prav povzročuje vulkanske provale (erupcije), še ni natanko dognano. Misli se, da se raz-

lični plinovi in soparji naberejo, ki potem s strašno silo iščejo izhod. Toda odkod plini in soparji v osrčju zemlje? — Brezdvomno ima notranjost zemlje mnogotere zveze s površjem. Pomenljivo je zlasti to, da so vsi vulkani blizu morja. Ker dno morsko ima tudi svoje odprtine, prodira voda proti razžarjenemu središču zemlje, kjer se seveda spreminja v soparje. Ti pa s strahovito silo ženejo pred seboj raztopljeno tvarino in še med potom pobirajo kamenje, zlasti, kadar si delajo novo odprtino.

Okoli odprtine se sčasoma naredi visok rob, zatorej ima vsak vulkanski vrhunec podobo stožca ali keglja.

Včasih dere lava s tako silo na dan, da ob strani prebije kegelj in se izlije v dolino, če je pa obzidje premočno, leti kvišku s strahovito jezo in pada večkrat na vse strani na pobočje gorsko in dere naprej, vničujoč vse, kar najde na potu.

Vezuv stoji popolnoma osamljen sred kampa-nijske ravnice in je zadnji sklep vulkanske verige, ki obsega otoka Ischia in Procida, ugasli krater Solfatara pri Puzzuoli in vulkansko skupino Monte Nuovo.

Brezdvomno je deloval Vezuv že v predzgodovinskih časih, toda v zgodovinski dobi je bil do l. 79 po Kr. miren. Zemljepisec Strabo, iz časa cesarja Avgusta, opisuje njegovo lepoto, a dostavlja, da je na vrhu raven in popolnoma nerodovit. Tla da so podobna pepelu, tu in tam kaže raztrgano, ogorelo pečevje. „Iz česar se dá sklepati, da je breg

nekaj gorel in imel ognjene prepade, in ko je zmanjkalo snovi, da je ugasnil“.

Komaj je minulo pol stoletja in že je pokazal, da mu še ni „zmanjkalo snovi“.

L. 63 meseca svečana in l. 64 je strahovit potres razrušil obližnja mesta: Stabiae, Herculaneum, Pompei. Prestrašeni stanovniki so popravljali polagoma svoje razdrto domovje in razrušene hrame svojih bogov, kar jih iznenada sred dela zadene l. 79 strašna katastrofa, ki je pokopala za vse veke slavo cvetočih mest.

Plinij nam prav mično opisuje strašen dogodek, toda o tem pozneje.

Od l. 79 do danes Vezuv skoro neprenehoma deluje. Do l. 1500 je znano devet večjih erupcij, natančnejših poročil seveda ni. Zlasti hudo je delal l. 203 in l. 472, ko je močen veter prinesel Vezuvov pepel celo — v Carigrad!

Natančnejša poročila imamo od l. 1500 naprej; od tega leta do danes je znano 50 večjih erupcij.

(Dalje sledi.)

### Iz Wörishofen-a,

dne 22. jun.

„Kdor domá čepi, se nič ne nauči“, — pravi rešnično star pregovor. Koliko lepega človek vidi po svetu, koliko skuša na raznih krajih, kako se mu razširi obzorje, ko po velicah mestih občuduje stare in nove umotvore, ko gleda velikanski napredek člo-

tem razmerju po večini glasov, katere lahko vzame cerkvi vse od Boga ji podeljene oblasti. In to naj ne bi bilo v zvezi z vero?

Liberalni politiki so se že predrznili prepovedovati vernikom, da ne smejo verovati dogem, katere jim niso bile všeč, dovolili so si že največje krivice proti notranjim cerkvenim zadevam. — Komu niso znani dogodki v avstrijskem državnem zboru pred dvajsetimi, tridesetimi leti, kdo se ne spominja z ogorčenostjo „kulturnega“ boja na Nemškem, ko je bila ječa plačilo za katoliško prepričanje, komu ni znano, kaj so naredili liberalni politiki s cerkvijo na Italijanskem, Francoskem, v najnovšem času na Ogerskem.

Cerkev bo dajala odgovor pred Bogom za vernike, in naj bi pustila, da jih politika izkvari?

Liberalci pravijo: Ljudstvo naj odločuje po svoji vesti, nikdo ne sme segati v pravice te javne vesti, tudi cerkev ne.

Kaj pa je vest? Vest je res zapovedovalka slobodnih dejanj, ker je notranji glas, sodba o dobrem in slabem, a dokler so ljudje izpremenljivi, neodločni, podvrženi strastem in zmotam, ni njihova vest neodvisna od zunanjega vpliva, ampak se ravna po pouku, po vzgledih, po svetih.

Varuhinja in vzgojevalka ljudske vesti pa je cerkev. In ker so od praktične sodbe ljudske vesti odvisni v konstitucionalni državi zastopi in njih večine, je cerkev tudi v tem oziru najvišja učiteljica, najkompetentnejša zapovedovalka in najvišja sodnica nad listi in nad osebami.

Cerkvena oblast, katero imajo papež in škofje, sme zapovedati, podpirati one može, ki delajo za vero, in prepovedati jim, da delujejo za veri nevarne može in liste. Ti si lahko pridobé na kakem drugem polju obilih zaslug, a v kolikor se jih drži pega brezverstva ali liberalizma, stojé pod jurisdikcijo cerkvenih oblastnikov neposredno. Tu nimajo liberalni časopisi nič posredovati med cerkvijo in med ljudstvom, kakor si domišljuje „Narod“ v omejenih številki.

Praktične sodbe, ki sledé iz tega kratkega preudarka, so jasne. Nekaj smo jih že podali v teh člankih, nekaj jih še bomo. Nekatero so same ob sebi dogme, druge so z dogmami v najtesnejši zvezi.

„Narod“ se zviija, češ, da ne taji nobene dogme. Koliko dogem je že zatajil, odkar prodaja svojo modrost po slovenskih tleh! V isti sapi, ko je povedal to, zapisal je že besede, da besede papeževe „so samo dobri sveti, po katerih se lahko ravnamo, če se nam zdi pametno, dobro in koristno, katere pa smemo tudi prezreti, če se nam zdé neprimerni.“

Kadar papež sam pravi, da kako stvar želi, tedaj seveda ni povelje, ako pa misli „Narod“, da so papeževa povelja o pokorščini, o verski šoli, o kr-

veškega uma in dlana ter primerja s tem, kar je videl doma, v ožji svoji domovini. Blagor mu, kdor ima tri reči: zdravje, čas, pa denar, da more vsako leto saj za jeden mesec stopiti nekoliko mej daljni svet.

Mene je pognala letos skrb za zdravje k slavnemu župniku Kneippu. Komu ni znano ime tega moža? Razne pridevke so mu dali njegovi častilci: Wasserdoktor, Wasserapostel, Wasserpfarrer itd., ker ozdravlja le z vodo. Pred 20 leti ni nihče vedel o preprostem župniku v oddaljeni švabski vasi Würishofen. Natihoma je deloval Kneipp v svojem duhovskem poklicu, bavil se s kmetijstvom in čebelarstvom, pa svetoval bolnikom v svoji fari in okolici, naj se zdravijo z vodo, z oblivi in ovitki.

Skušal je sam zdravilno moč vode. Kot dijak je bil takó obolen na prsih in pljučih, da mu zdravnik, profesor Pezold v Monakovem, v kljub najskrbnejšemu prizadevanju ni mogel pomagati. Začel se je kopati v Donavi, bolezen se je ustavila in ga sčasoma popolnoma pustila. Ostal je vodi zvest vse dni življenja in svetoval vsakemu bolniku, naj se le z vodo zdravi. Kot dober opazovalec in praktična glava je polagoma osnoval čisto novo zdravilno metodo, katero po domače opisuje v svojem popolno samostalnem delu „Meine Wasserkur“. Knjiga je hitro zaslovela po vsem svetu in doživela v kratkem 60 natisov. Na splošno željo je Kneipp kmalu na to dal na svetlo druge knjige „So sollt ihr leben“, v kateri bolj na dolgo razpeljuje svete in migljeje prve knjige, ter določuje načela, po katerih naj se pa-

ščanski državi samo „pia desideria“, je ta stavek krivoverski, brezbožen; če bi vladala na svetu taka sloboda, bilo bi konec cerkvenemu življenju.

Sveti oče Pij IX. je dne 8. decembra 1864 zbirko liberalnih naukov zavrgel kot krivoverske. Zadnji med njimi se glasi:

„Onim sodbam in odlokom apostolskega sedeža, katerih predmet je splošni blagor cerkve, njene pravice, njena disciplina, če le ne spadajo med dogme, sme se odreči priznanje in pokorščina brez greha in brez vsake škode katoliškega veroizpovedanja.“<sup>1)</sup>

O tem in o drugih liberalnih naukih pravi končno Pij IX.:

„Vse skupaj in vse posamezne krive nauke, katere smo našli v tem pismu, s svojo apostolsko veljavo odklanjamo, zavračamo, obsodimo in hočemo in zapovedujemo, da jih imajo vsi sinovi katoliške cerkve brezpogojno za odklonjene, zavržene in obsojene.“<sup>2)</sup>

Najhujše in najnevarnejše sredstvo, katero imamo, je, da razglasimo koga za brezverca in krivoverca, a tudi tega se moramo poslužiti, kadar se godi v narodu tako javno pohujšanje.

„Soča“ in „Edinost“ pa naj gresta vprašat dr. Scheicherja, če je res tako ali ne.

(Dalje sledi.)

<sup>1)</sup> „Illis Apostolicae Sedis iudiciis et decretis, quorum obiectum ad bonum generale Ecclesiae, ejusdemque jura, ad disciplinam spectare declaratur, dummodo fidei morumque dogmata non attingat, posse assensum et obedientiam detractari absque peccato, et absque ulla catholicae professionis iactura.“

<sup>2)</sup> „Omnes et singulas provas opiniones ac doctrinas hisce litteris commemoratas auctoritate Nostra Apostolica reprobamus, proscribimus et damnamus, easque ab omnibus catholicae Ecclesiae filiis, veluti reprobatas, proscriptas atque damnatas omnino haberi volumus et mandamus.“ Pii IX. Enc. „Quanta cura“. 8. dec. 1864. Denzinger Enchiridion št. 1547.

## Hrvatsko društvo za naseljevanje Slavonije.

Iz Zagreba, 21. junija.

Kakor je znano, se na zadnji glavni skupščini stranke prava ni doseglo sporazumljenje, kar mora vsakega pravega domoljuba le žalostiti. Nadamo se pa čvrsto, da ni daleč čas, ko bode sam dr. Frank storil ono, kar smo že zdravnej proglasili za jedini način sporazumljenja, namreč da on izstopi iz stranke sploh in da preneha za nekaj časa biti političar, če tudi mu to do sedaj po njegovi trditvi ni dopustila njegova stranka.

To je jedina rešitev iz današnje situacije, a tudi korist naroda to zahteva, kajti huđe borbe čakajo Hrvate na vseh straneh, in le v slogi jim je mo-

metno in človeški naravi primerno živi. Ta knjiga je nekaj katekizem zdravilstva. Obedve knjigi ste pisani prav za ljudstvo. V vsaki rodbini naj bi jih imeli in se po njih ravnali. Tretja knjiga „Mein Testament für Gesunde und Kranke“ je isto tako izvrstna, ker ima v sebi jedro njegove zdravilne metode in ob jednem fotografske slike, kako se obliva in ovija.

Celo imenitni zdravniki so se zelo pohvalno izrazili o teh knjigah, ter jednoglasno rekli, da je Kneipp poseben človek, velik duh, od Boga z nenavadno milostjo obdarjen, da je instinktivno rojen zdravnik, da se bode v zgodovini zdravilstva z vodo — njegovo ime s častjo navajalo poleg slavnega Galena, Priessnitzja in Winternitzja.

Toda Kneipp ima to prednost pred družimi vodnimi doktorji, da priporoča zraven še mnogo izvrstnih zdravil, narejenih iz domačih zelišč, in to vsled mnogoletne lastne skušnje.

Moja iskrena želja, slavnega mons. Kneippa osebno videti in ga opazovati v njegovem človekoljubnem delovanju se mi je letos izpolnila. Upanja, da bi v Würishofen-u našel zdravje, ki ga že toliko let pogrešam, nisem imel in ga nimam, — bolezen se je preveč vdomačila v mojih udih in Kneipp sam pravi, da ozdravi z vodo le to, kar je sploh ozdravljivo, čudežev ne zna delati, dasi je dosegel vspehov zares čudovitih. A mislil sem si: poskusi še to, da si ne boš pozneje kaj očital; morebiti saj to dosežeš, da se ti ne bo bolezen še bolj shujšala.

(Dalje sledi.)

gođe, kaj doseči. Glejte Mažari že posegajo za Slavonijo in za hrvatskim Primorjem. Za poslednje se ne treba bati, ker je tukaj zdravo hrvatsko prebivalstvo najbolja trdnjava proti takim nepostavnim zahtevam od mažarske strani, pač pa je Slavonija v novejšem času postala pravi eldorado za mažarske naseljence, kajti ne samo mažarska vlada, marveč tudi same hrvatske oblasti pospešujejo deloma naseljevanje tujcev v slavonske kraje.

Citateljem „Slovenca“ so znane okolnosti, s katerimi se ima boriti hrvatski narod radi teh naseljenecv za svoj obstanek, mažarski minister pa javno v ogerskem zboru izjavlja, da hrvatska vlada prav lojalno podpira mažarske naselbine v Slavoniji. To je za Hrvate žalostna izjava, ali po najnovjših tudi v „Slovencu“ opisanih pojavih je bržkone resnična. In kaj je proti temu storiti Hrvatom? Tudi boriti se lojalno proti tujim, posebno pa mažarskim naselbinam v Slavoniji. Hrvati so v tem pogledu mnogo zakasneli. Moralo se je misliti na naseljevanje po Slavoniji že zdravnej poprej, morda že za vlade bana Mažuranića, ki se gotovo ne bi bil protivil, da se je v tej zadevi sklenila tudi kakšna postava, ki bi branila domače prebivalstvo tujega življa, in po kateri bi se moglo naseljevati domače ljudstvo iz prepogosto naseljenih krajev.

To se je dvakrat zanemarilo, a pri današnjih za Hrvate jako nepovoljnih okolnostih, ni verjetno, da bi mogla biti taka postava v zboru sprejeta, ko bi jo tudi kdo predložil. Treba je tedaj, da si narod sam pomore. In glej članovi stranke prava zbrani na zadnji glavni skupščini v Zagrebu, sklenejo na predlog dr. Banjavčiča osnovati društvo, katero bi imelo skrbeti, da se posestva po Slavoniji kupujejo le za Hrvate, da tako ne prehaja hrvatska zemlja v tuje roke.

Predlagatelj dr. Banjavčič je poklonil v to svrhu precej 2000 goldinarjev. To je vrlo plemenit čin, pa se je nadjati, da najde plemenit rodoljub mnogo posnemovalcev. V kratkem se osnuje celo društvo, ki začne tudi kmalu delovati. In skrajni čas je že, da se za Slavonijo kaj stori, kajti tukaj je tuji živelj, posebno mažarski, postal že tako obesten, da hoče že zapovedati domačemu prebivalstvu. Slabo je pa tudi domače hrvatsko prebivalstvo, ter se vedno umiče tujemu. To bi imelo to novo društvo zabraniti z naseljevanjem krepkejšega našega ljudstva iz gorskih krajev, da se tako pomladi narod po Slavoniji, ter zapre pot tujcem, posebno onim čez Dravo, ki ne dohajajo k nam samo kot naseljenci nego tudi kot politična predstraža poznatih mažarskih aspiracij. Stranka prava pod vodstvom barona Rukavine si je z utemeljenjem tega društva brez dvoma stekla velike zasluge za hrvatski narod, a s tem svojim delom pospešila tudi slogu v stranki, ker je nade, da bodo sčasoma vsi previdnejši možje protivne frakcije prestopili v ta tabor, kjer se za narod samo ne piše in ne govori, marveč tudi gmotno zanj skrbi.

Mnogi Slovenci se selijo v daljavo Ameriko, kamor potrošijo že mnogo denarja za pot in kjer potem prav trdo služijo svoj kruh. Lepa prilika se ponuja onim, ki bi se hoteli morda naseliti v Slavoniji, kamor se pride zdaj po železnici prav po ceni v najdaljni kot v enem dnevu. Slavonija je krasna zemlja, rodovitna čez vse, a grunti po ceni. Priden Slovenec bi se v kratkem času pomogel v tej zemlji in Hrvati bi ga radi sprejeli kot svojca. Ne v Ameriko, marveč v Slavonijo, naj se preseli oni, ki misli zapustiti svojo domovino.

V Slavoniji more postati v kratkem premožen posestnik, pa je tako kakor doma, dočim mu ostane Amerika vedno tuja, če tudi jih več skupaj v enem kraju živi. Novo društvo za nakupovanje zemljišč bode dajalo gotovo rado napotke vsakemu, ki bi se hotel naseliti v Slavoniji, čisto blizo svoje domovine. Tedaj Slovenci ne v Ameriko, nego v Slavonijo in ne boste se kesali.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 25. junija.

Židovsko-liberalna klika in njeno časopisje se ima zahvaliti le antisemitskemu mestnemu zboru dunajskemu, da ima s čim polniti predale svojih umazanih listov. V zadnjem času pri naša skoro vsaka številka prve dunajske židinjé jeden ali celo dva članka, v katerih premleva in v svoji veleučeni kritikuje sklepe dunajskega mestnega zbora. „Ljudsko izobraževalno (!) društvo“, „zaslužna Salvatorska svetinja“, „dr. Luegerjeva agitacija proti Mažarom“, vse to se mnogostranski, s „pravo člo-

vekoljubnostjo\* razmotriva na dolgo in široko ter poskuša pred vsem svetom oblatiti večino mestnega zbora. Pa ne samo že potrjeni sklepi, marveč tudi posamne točke dnevnega reda, ki se razpravljajo v jedni prihodnjih sej, ne dajo židovski kliki miru, da ne bi se po svoje obregnili ob njih in navedla zopet novih dokazov za antisemitsko barbarstvo. Tako je n. pr. na dnevnem redu današnje seje več prošelj za podporo. To so večinoma katoliška dobrodelna društva, katerim se stavijo na Dunaju, kjer je na tisoče usmiljenja vrednih revežev, ob vsaki priliki zelo velike naloge, v katerih izvršitev potrebujejo znatnih podpor. In tudi teh ne puste židje pri miru ter očitajo večini, da se ozira na vse drugo, le ne na „ljudsko izobrazbo“. Tako pisarenje se mora gabit le količkaj treznemu presojevalcu dunajskih razmer.

**Mladočeški zaupni shod.** Izvrševalni odsek mladočeške stranke na Moravi pozivlje v posebnem oklicu zaupnike k skupnemu shodu, ki se vrši prihodnjo soboto v Brnu. Na tem shodu se bodo razmatrala narodna, politična, gospodarska in kulturna vprašanja z ozirom na stališče moravskih Mladočehov, poleg tega pa se posvetujejo o kompromisu s staročeško narodno stranko za bližnje deželno- in državnozbornske volitve. Pri tej priliki se imenujejo tudi ob jednem skupni kandidati za deželni zbor, ako bodo namreč zaupniki s kompromisno pogodbo mej Mlado- in Staročehi zadovoljni. Imena kandidatov se objavijo še le po skupnem posvetovanju obestranskih zaupnikov. Konečno se posvetujejo zaupniki na tem shodu tudi o predlogu gledé osnovanja organičnega štatuta po vzoru slobodomiselne češke stranke na Češkem. Poslednja točka označenega dnevnega reda kaže, da se še ne izvrši tako kmalu sprava mej moravskimi Staro- in Mladočehi.

**Vstaja na Kubi** je koncem tega meseca ravno jedno leto stara, toda zahtevala ni manj žrtev od španske strani, kakor pa vojska v letu 1868, ki se je nadaljevala celih deset let. Ob obletnici te brezpotrebne vojske se v kratkih potezah ozirimo na „vspehe“, katere so si priborili Španjci na kubanskem otoku. Pred jednim letom je stalo na Kubi 42.000 španskih vojakov, sedaj se je pomnožilo to število ravno za 100.000 vojakov, katerim pa pride v jeseni na pomoč še novih 100.000 španskih sinov. Ob pričetku upora se je pojavil nemir samo na jednem mestu, sedaj je razprostrt čez celo Kubo; pred jednim letom so bili Kubanci navezani le na lastno moč, sedaj imajo na razpolago obilo moralne in materijalne podpore Severo-Amerikancev; poprej bi bili Španjci z neznatnimi reformami popolno zadovoljili upornike, sedaj se je pa v sto in sto bojih tako poostriilo sovraštvo do Španjcev, da velja jedino geslo: „Proč od Španije!“ — Slaba se torej godi španski armadi, toda najslabeje sledi potem, ako bo izvoljen predsednikom Zveznih držav Mac Kinley, čegar pristajši so se izrekli, kakor znano, za popolno neodvisnost kubanskega otoka.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. junija.

(Deželni zbor kranjski) se snide, kakor čujemo, v zasedanje okoli 6. julija. Zasedanje bo kratko in razpravljali se bodo samo predmeti, ki so zastali v zadnjem zasedanju, v prvi vrsti pa se bode dognalo, kaj storiti z deželnim dvorcem, ki je vsled potresa zelo poškodovan, in eventuelno po katerem načrtu zgraditi nov deželni двореc.

(Kranjski župan g. Karol Šavnik) se je, kakor poroča „Laibacher Zeitung“, odpovedal županstvu. — Verjetna je ta vest, ker je imel konservativni župan liberalno večino v mestnem odboru poleg sebe. V takih razmerah je pač zelo težavno voditi županske posle. — Gosp. Šavnik je mnogo let vzgledno županoval starodavnemu Kranju ter je bil vsikdar možat, značajan poštenjak, velezaslužen za mestni razvoj. Z njim se je v Kranju umaknila stara meščanska garda mladim, ki so svojo teroristično agitacijsko silo pokazali pri zadnjih deželnozbornskih volitvah. — Z mirno zavestjo, da je vsikdar svojo dolžnost vestno izvrševal in z zadoščenjem, da je njegovo neumorno delovanje za vstanovitev gimnazije v Kranju blagoslovljeno z lepimi

uspahi, stopi g. Šavnik z županskega stola. — Hvaležnost vseh dobromislečih Kranjcev mu je zagotovljena!

(Imenovan) je ministerijalnim svetnikom dr. Adalbert Gertscher, dosedaj višji državni pravdnik v Trstu. — Finančni koncipist Rajmund Jordan je imenovan davčnim nadzornikom.

(Odlikovan) je ljubljanski žandarmerijski nadstražnik Frid. Praprotnik s srebrnim zaslužnim križcem s krono.

(V ljubljanskem bogoslovnem semenišču) so te dni sklenili predavanja in večeraj so se pričele skušnje.

(Iz Šenčurja pri Kranju): Dne 20. t. m. bil je županom izvoljen za občino Šenčur nad Kranjem dosedanji župan g. Matevž Barle iz Luž. Svetovalci pa so: Martin Rogelj, Janez Sajovic ml., Jak. Koželj in Fr. Okorn. — Volitev se je vršila mirno, brez udeležbe nasprotne stranke, v Olševku pri g. Jak. Koželju in sicer pod vodstvom gosp. okrajnega glavarja.

(Iz Črnega Vrha pri Idriji.) V nedeljo, dne 21. junija je blagoslovil pater gvardijan Friderik Inglič iz sv. Križa, nov reliefni križevi pot. Čvrsti mladeniči so nesli postaje iz kapele na pokopališči po cesti, ob kateri je stalo vse polno visocih mlajev, do cerkve. Popoldne so se pa postaje starega križvega pota prenesle v kapelo na pokopališče ter po pravih blagoslovile. Slovesnost so povzdignili s svojo navzočnostjo gospodje sosedje iz Godoviča, Hotečnice, Cola in Podkrajca. Ljudstva se je kar trlo. Vreme je bilo ugodno. Novi križevi pot je kupilo samo 11 oseb. Jeden z imenom Janez Pirc, ki je prvi sprožil misel, naj bi se napravil nov križev pot, je dal sam za 7 postaj in prinesel še predno se je delo naročilo 650 gold. Dotični je tudi pred dvema letoma dal za popravilo stranskega altarja 350 gold. Ta dobitnik se pač ravna po besedah sv. pisma: Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom, da vas, kedar obnemagate, vzamejo v večna prebivališča. Ostalih desetero dobitnikov je zložilo za družih 7 postaj. Tako je dobila cerkev sv. Jošta nov kras, ne da bi bilo treba ljudem kaj prispevati. Blagoslovil se je ta dan tudi nov križ na pokopališču, zopet dar dobitnih rok. Malokje so ljudje tako vneti za čast božjo, za lepoto hiše božje, kakor ravno v Črnem Vrhu. Dasiravno je kaj malo rodoviten, dasiravno ni v Črnem Vrhu ne sadjarstva, ne cvetočih obrtov, vendar so si nekateri dobili z varčnostjo in pridno gospodarstvom precejšnje premoženje, od katerega darujejo radovoljno za oplešanje cerkve. Bog jim obilno poplačaj!

(Poštni nabiralnik na Karolinski zemlji) se pravi dne 1. julija. V vsakdanji zvezi bo s poštini uradi v Ljubljani in na Igu. Ta nabiralnik je zelo potreben, kajti barjani so sedaj iz Ljubljane blizo takrat dobivali pisma, kakor drugi iz Amerike.

(Iz Vipave.) [Gad jo je vpičil.] Dne 22. t. m. šla je popoldne po šoli učenka 4 razreda imenom Marija Rušt na Nanos po listja. Deklica vsa v svoje delo zatopljena, grabi z rokama listje izpod grmičevja, ne vedoč, da je nad njeno glavo na grmu smrtonosen sovražnik — velik pisan gad. Ko se dekletce skloni pod grm, piči jo na sence. — Brzoteče domov. Otok se je hitro zaznal. — Poklicani zdravnik storil je svoje. Upamo, da jo reši.

(Iz Hrenovic.) 21. junija. Poročati mi je o veliki nesreči, s katero je Bog nekaj naših občanov obiskal. Večeraj 20. t. m., popoldne nekako ob polu 3. uri, treščil na Pristavi v hišo Janeza Klemena, mu ubije vola in precej nastal je velik požar, kateri je vpepelil šesterim gospodarjem vsa poslopja. Nekateri še obleke niso mogli rešiti. Škoda je cenjena na blizo 9000 glđ., pa je še večja, ker revežem je marsikaj še pogorelo, na kar se v prvem strahu še zmisli ni. Razven vola je požar pokončal tudi štiri prešiče in kozo. Hvala večnemu Bogu, da so se vsaj ljudje vsi rešili! Zavarovani so bili reveži sicer vsi šesteri, ali le za male svote, tako da bodo škodo še veliko bolj občutili, ker se sedaj vsa dela kopičijo in nikjer gospodarju kakega zaslužka ne kaže. Prosim usmiljena srca, naj pomagajo po svoji moči tem ubožcem, posebno jih priporočim č. gospodom, naj za-nje potrkajo na usmiljena srca svojih faranov. Vsaki dar bo prav prišel, potreba je velika.

Al. Puc, župnik.

(Nezgode.) Strela je ubila 16. t. m. dva konja posestniku Martinu Bežeku iz Rakitne. Škode ima 270 glđ. — Dne 20. t. m. so stenske plasti v rudokopu v Idriji podsule delavca Fr. Svetličica. Zlomil si je roko in nogo.

(Razpisane službe.) Na trirazrednici v Št. Rupertu na Notranjskem je dopolniti tretje učno mesto z letno plačo 450 glđ. in na jednorazrednici v Št. Jurju pod Kumom mesto učitelja — voditelja z dohodki četrtega plačilnega razreda, dokladi 30 glđ. in s prostim stanovanjem. — Prošnje je doposlali okrajnemu šolskemu svetu v Krškem do 1. avgusta.

(Novice s Štajerskega.) Najvišjo zahvalo je z dopisom z dne 20. t. m. naznanilo c. kr. namestništvo mil. knezoškofu dr. Napotniku za dokaze sočutja in zveste udanosti, katere je milostljivi gosp. knezoškof v svojem in v imenu duhovščine lavantinske škofije izrazil povodom smrti nadvojvode Karola Ludovika. — Jednako zahvalo so prejeli tudi od vdove pokojnika, nadvojvodinje Marije Terezije. — V torek 30. junija bo v mariborski stolnici slovesna sveta maša za pokojnega cesarja Ferdinanda. — V bogoslovnem semenišču so sklenili predavanja 20. t. m., dne 22. t. m. so se pričele semestralne poskušnje. — Zrelostni izpiti se prično na gimnaziji 30. junija, na realki 2. julija, na učiteljski pripravnici se vrše te dni. — Bralno društvo v Jarenini napravi 5. julija večernico na čast sv. Cirilu in Metodu. — Dne 19. junija je divjal v okolici jareninski hud vihar s točo, ki je napravila mnogo škode.

(Socijalni demokratje — najbogatejša stranka.) Nedavno so se zbrali na shod volilci pete kurije na Dunaju. Shod so sklicali židje dr. Adler, Ingver in drugi. Značilno za socijalne demokrate je to, kar je mej drugim povedal dr. Adler. Rekel je: Ni res, da bi bili mi revna stranka. Socijalno-demokratska stranka na Nemškem ima denar za vse, kar hoče poskusiti. Ona je najbogatejša stranka v Nemčiji, in to postati mora biti tudi naša naloga. — Torej bogateti, to je namen socijalno-demokratski stranki, pri židovskem vodstvu soc. dem. naj se kupiči denar, od tega se seveda ne sme dati nič stiskanim delavcem, marveč mora vse v rokah bogatih židovskih voditeljev donašati visokih obrestij. — Sedaj vemo, zakaj se socijalno-demokratski voditelji tako poželjivo ozirajo po denarju ter ga skušajo z netenjem upornih strastij mej ljudmi spraviti v svoje nenasitne žepe.

## Društva.

(Občeni zbor „Slovenske Matice“) se je vršil večeraj v mestni dvorani. Članov je bilo navzočih nekaj nad 40. Društveni predsednik profesor Levec je otvoril zborovanje z daljšim ogovorom. Omenil je, da je v gmetnem oziru Matica preteklo leto vsled potresa pri društveni hiši trpela tako, da se je društveno premoženje zmanjšalo za 2277 glđ. 79 kr., vendar še znaša 55.729 glđ. 11 kr. Vkljub temu pa je za knjige dovolila 300 glđ. več, nego prejšnje leto in letos je odločenih za knjige 5700 glđ. Udov šteje Matica sedaj 2713, knjige društvene se bodo tiskale v 3000 izvodih. Gledé kritike Maticnih knjig omenja predsednik, da v raznih listih, vzlasti izvenljubljanskih, ni bila posebno ugodna. Vzlasti so nekateri za to, da bi se iz Matice popolno izključili znanstveni spisi in da bi Matica gojila samo leposlovje. Odbor ni tega mnenja, ker sicer Slovenci nimamo nobenega občaslovenskega znanstvenega društva. Tudi znanstveni bodo obsegali znanstveni spisi tretjino, leposlovni pa dve tretjini društvenih spisov. Predsednik se je zahvalil vsem, ki so ga podpirali pri upravi Matice. — Na to sta tajnik Lah in blagajnik dr. Starè poročala o društvenem delovanju. — Kot računski pregledovalci so bili izvoljeni gospodje Bradaška, Dimnik in Žagar. — Pri volitvi so bili izvoljeni kot odborniki gospodje: Bartel Anton, dr. Janežič Ivan, dr. Jarc Anton, Majciger Ivan, Pleteršnik Maks, dr. Sket Jakob in Vilhar Iv. Vse glasove razven jednega sta prejela gospoda Zupančič Vilibald in dr. Zupanec Jernej, konečno gosp. dr. K. Glaser 442 in Fr. Suklje 437. Prvih deset gospodov je voljenih za dobo štiri let, zadnji za dve leti. Razven izvoljencev so prejeli še gospodje dr. Križanič 34, Bežek 24 in Perušek 8 glasov. — Oddanih je bilo 475 glasov.

(Mestna hranilnica v Radovljici) pristopila je čekovnemu in clearing prometu c. kr. poštne hranilnice in ima nje račun št. 810.502. Pod to številko se ji lahko dopošiljajo hranilne vloge ter vsakovrstna vplačila brez poštne.

Menjalnica bančnega zavoda

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena  
za preskrbljenje vseh  
v kurzem listu  
zaznamovanih  
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

## Narodno gospodarstvo.

### „Najcenejša in najhitrejša obnovitev opu- stošenih vinogradov“

je naslov knjižici, katera je kot ponatisek iz „Kmeto-  
valca“ ravnokar izšla v založbi deželnega odbora  
kranjskega. Knjižico je prav poljudno spisal deželni  
potovalni učitelj Frančišek Gombač v Ljubljani ter  
ji v pojasnilo dodal 28 slik. Knjižica se dobi v pi-  
sarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani  
za 20 kr. izvod s poštnino vred. Ker vinogradarstvo  
po naših krajih vsled trtne uši tako silno nazaduje,  
z veseljem pozdravljamo to knjižico, v kateri nas  
gospod pisatelj poučuje, kako z ameriškimi cepljen-  
kami zopet lahko zasadimo vinograde, katerih nam  
trtna uš ne bo več uničila. Ves navod je pisan lepo  
pregledno, v oddelkih s svojimi naslovi. Na koncu  
knjižice je gospod pisatelj tudi opisal dve najhujši  
trtni boleznii, grozdno plesnobo in strupeno roso ter  
je povedal, kako se jih je treba braniti.

### Telegrami.

**Dunaj, 25. junija.** Cesar je vsprejel več-  
raj popoldne zunanjega ministra grofa Go-  
luhovskega v avdijenci. Poslednji se je podal  
nato v letovišče.

**Dunaj, 25. junija.** Cesar je obiskal več-  
raj popoldne črnogorskega kneza v njego-  
vem stanovanju.

**Budimpešta, 25. junija.** Z včerajšnjim  
dnem je doseglo število obiskovalcev mile-  
nijske razstave jeden milijon. Dotično osebo,  
neko žensko, je ravnateljstvo obdarovalo.

**Rim, 25. junija.** V današnjem konzistori-  
ju je izročil papež kardinalske insignije mej  
drugimi nadškofoma v Levovu in Solno-  
gradu ter imenoval 16 novih škofov, mej  
njimi tržaškega škofa Šterka in pomožnega  
dunajskega škofa Schneiderja.

**Milan, 25. junija.** V navzočnosti kra-  
ljeve rodbine, ministrov, senatorjev, poslancev  
ter raznih dostojanstvenikov se je odkril več-  
raj spomenik Viktorja Emanuela.

**Pariz, 25. junija.** Budgetni načrt za bo-  
doče leto izkazuje 773 milijonov dohodkov  
in 763 milijonov stroškov.

**Carigrad, 25. junija.** Včeraj so obesili  
Armenca, ki je baje umoril nekega vladnega  
uradnika in težko ranil nekega orožnika.

**Carigrad, 25. junija.** Evropskim po-  
slanikom se je po daljšem trudu posrečilo  
izposlovati pri vladi, da se vrši narodna  
skupščina na Kreti prihodnji ponedeljek.

**London, 25. junija.** „Reuters Office“  
poroča iz Carigrada: V Vani so se vršili  
včeraj zopet novi nemiri, v katerih je bilo  
ubitih več Armencev. Mnogo prebivalcev je  
pribežalo k angleškemu konzulu. Skupaj je  
bilo v tem kraju dosedaj ubitih nad 400  
prebivalcev.

### Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta),  
katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. e. in kr.  
Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice-vdove nadvojvodnje

Štefanije.

Steklenica velja 20 kr. 126 (50-18) 6

### Umrli so:

23. junija. Alojzija Merhar, posestnikova hči, 7 let, Kri-  
ževniške ulice 2, škarlatica. — Hermina Massieček, voj. inten-  
danta žena, 30 let, Tržaška cesta, nove hiše, otrpnenje sra  
po škarlatici.

24. junija. Hugon Moravec, železniški mojster, 19 let  
Kurja Vas 27, se je ustrelil.

V deželni bolnišnici v Vodmatu:

13. junija. Primož Stebej, samski gostač, 74 let, prostra-  
titis, pyelonephritis.

14. junija. Jožef Stupica, samski pisar, 55 let, jetika.

16. junija. Ivana Dolinar, samska dekla, 54 let, hepatitis.

17. junija. Jurij Černivec, oženjen mašinist, 42 let, plućnica.

18. junija. Marija Žaubi, žena kotarja, 66 let, ostarelost.

21. junija. Marija Frankovič, žena delavca, 60 let, srčna  
hiba. — Ferdinand Vertovec, oženjen agent, 50 let, paralysis  
progressiva.

22. junija. Jožef Struna, samski čevljar, 24 let, jetika.

23. junija. Vid Skoflanc, otrok dninarja, 8 dni, oslabeledost.

24. junija. Ida Tutta, hči tiskarja, 2 leti, škarlatica.

### Tujci.

23. junija.

**Pri Stonu:** Becher, Odendall, Platzer, Riegg, Joachim,  
Weiss, Noe, Glück z Dunaja. — Havas iz Velike Kaniže. —  
Wisnysa iz Pečuha. — Kaemper iz Saargemünda. — Pauer iz  
Braslovč. — Kopmann iz Gradea. — Remšar iz Železnikov. —  
Töpfer iz Linca. — Liebisch iz Nixdorf-a. — Woizen z Reke.  
— Perotti iz Trsta. — Levi iz Stuttgart-a. — Ochs iz Prage.  
— Rieger iz Budimpešte. — Rosa iz Bolonje. — Beeck iz  
Berolina. — Sueti iz Bolzana. — Vertovec iz Pulja. — Čužek  
iz Knežaka.

**Pri Malicu:** Richter, Sternfeld, Kastner, Hilfreich, Lehr,  
Freudenthal, Falk z Dunaja. — Haselsteiner, Kollpacher iz  
Gradea. — Samek iz Brna. — Murko iz Bregenca. — Erber  
z Reke. — Klüner iz Trbovelj. — Vošnjak iz Soštanja. —  
Kuster iz Celja. — Greis iz Petrograda. — Bockslaff iz Gorice.

**Pri Južnem kolodvoru:** Banghradi iz Gradea. —  
Summer iz Postojine.

**Pri avstrijskem caru:** Zimmerl iz Prevaljev. — Wolf  
iz Litomerice.

**Pri bavarskem dvoru:** Absetz iz Črnomlja. — Seiler  
iz Monakovega. — Stainitsch iz Cham-a.

**Pri Lloydju:** Kromer iz Trbovelj.

## Tržne cene v Ljubljani

dné 24. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . . .	8	Špeh povojen, kgr. . . . .	68
Rež, „ „ . . . . .	7 80	Surovo maslo, „ „ . . . . .	80
Ječmen, „ „ . . . . .	6 20	Jajce, jedno . . . . .	2
Oves, „ „ . . . . .	7	Mleko, liter . . . . .	10
Ajda, „ „ . . . . .	7 40	Goveje meso, kgr. . . . .	64
Proso, „ „ . . . . .	6 80	Telečje „ „ . . . . .	60
Koruza, „ „ . . . . .	5 50	Svinjsko „ „ . . . . .	66
Krompir, „ „ . . . . .	2 40	Koštrunovo „ „ . . . . .	40
Leča, b.l. . . . .	12	Piščanec . . . . .	50
Grah, „ „ . . . . .	12	Golob . . . . .	18
Fižol, „ „ . . . . .	10	Seno, 100 kgr. . . . .	1 96
Maslo, kgr. . . . .	90	Slama, 100 . . . . .	2 23
Mast, „ „ . . . . .	70	Drva trda, 4 kub.m. . . . .	6
Špeh svež, „ „ . . . . .	64	„ mehka, 4 „ „ . . . . .	4 50

**Katoliška tiskarna**  
priporoč. ravnarstvine  
**vizitnice**  
po nižji ceni.

Vsled podiranja hiše 423 18-14  
**v Špitalskih ulicah št. 6**  
se je pričela popolna  
**razprodaja manufakturnega blaga**  
**Fr. Petrič-a.**  
Prodajalo se bode pod tovarniško ceno.  
**Le kratek čas.**

## Dunajska borza.

Dne 25. junija.	Dne 24. junija.	Kreditne srečke, 100 gl. . . . .	199 gl. — kr.
Skupni državni dolg v notah . . . . .	101 gl. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl. . . . .	137
Skupni državni dolg v srebru . . . . .	101	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl. . . . .	18
Avstrijska zlata renta 4% . . . . .	122 90	Rudolfove srečke, 10 gl. . . . .	23
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . . . . .	101 20	Salmove srečke, 40 gl. . . . .	69
Ogerska zlata renta 4% . . . . .	122 85	St. Genois srečke, 40 gl. . . . .	69
Ogerska krona renta 4%, 200 kron . . . . .	98 90	Waldsteinove srečke, 20 gl. . . . .	61
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl. . . . .	957	Ljubljanske srečke . . . . .	22 75
Kreditne delnice, 160 gl. . . . .	349 25	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl. . . . .	156
London vista . . . . .	119 95	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. . . . .	3400
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. . . . .	58 85	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl. . . . .	416
20 mark . . . . .	11 74	Akcije južne železnice, 200 gl. sr. . . . .	102
20 frankov (napoleonidor) . . . . .	9 53	Dunajskih lokal. železn. delniška družba . . . . .	61
Italijanski bankovci . . . . .	44 45	Montanska družba avstr. plan. . . . .	77 80
C. kr. cekini . . . . .	5 65	Trboveljska premogarska družba, 70 gl. . . . .	160
		Papirnih rubljev 100 . . . . .	127

**Nakup in prodaja**  
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju  
najmanjšega dobitka.  
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

**Menjarnična delniška družba**  
**„MERCUR“**  
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,  
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih  
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega  
obrestovanja pri popolni varnosti  
**naloženih glavnih.**